

işçi birliği

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV
ARŞİVİ

**FRANSADAKİ
TÜRKİYELİ
İŞÇİLER
BİRLİĞİNİN
YAYIN
BÜLTENİ**

KASIM -- ARALIK 1973 SAYI : 4

BİRLİĞİMİZDEN..

Dokuz ay önce, Fransadaki Türkiyeli işçileri birleştirmek, aramızda dayanışmayı sağlamak, sosyal ve kültürel çalışmalar yapmak ve devanlı olarak işçi çıkarlarını savunmak için teşkilatlanmaya başladık.

Daha önceden teşkilatlanma tecrübeniz yoktu. Ortaya çıkan hatalarımızın temel sebebi budur. Tek bildiğiniz birleştirdiğiniz vakit bir güç haline geleceğiniz idi.

Bu çalışmalar sonucunda edindiğiniz tecrübeler, bizi şu kararları almaya götürdü:

- 1- İşçi Birliği, işçi kitlesi arasında, hangi siyasi tutumu olursa olsun işçiler arasında ayırımı reddeder.
- 2- İşçi Birliğinin kanuni sınırlarını tanıyan ve işçi kitlesinin teşkilatlanmasını önleyen, kitleyi bölmeye çalışan, işçi çıkarları aleyhinde çalışan kişileri üyeliğe kabul etmez.
- 3- Birlik, yönetimini ilgilendiren toplantılarda, yalnız üyelerine söz hakkı tanır. Üye olmayan işçi arkadaşlarımızın istek ve talepleri toplantılara, üyeler ve fuaye temsilcileri tarafından getirilir.
- 4- İşçi Birliğinin işlerinde çalışan görevliler, yönetim kurulu tarafından tayin edilir ve görevlerinin sınırları belirtilir. Toplantılarda, görevlilerin yalnız görevleri sınırı içinde söz hakkı vardır.
- 5- Yönetimi ilgilendirmeyen herkese açık toplantılar işçi ihtiyaçlarına göre düzenlenir.
- 6- Kasım 1973 ten itibaren üyelik kartları değiştirilecektir. Her üyenin birikmiş aidat borçlarını kart değiştirme sırasında ödemeleri gerekmektedir. Bu işlemin en geç, Ocak 1974 te tamamlanması lazımdır.
- 7- Terçüme işleri, Birliğe gelir getirebilecek, Birliğin maddi durumunu güçlendirecek ve işçi kitlesine yük olmayacak şekilde yürütülecektir.
- 8- Yönetim Kurulu, Birlik üyeleri arasında yeniden kol başkanları atayacak, her kol başkanı da çeşitli fuayelerde :

kalam arkadaşlar arasından merkezi bir kadro oluşturacaktır. Bu merkezi kadro, kendi kolunun yönetini ile ilgilenecek ve çeşitli fuayelerden koluna ait temsilcilerle devanlı ilişkide bulunacaktır.

Kararların uygulannasında, Birliğin çalışmalarının yürütülmesinde çalışmak hepinizin işidir. Bilgi edinelin, bilgi verelin, dayanışmanızı arttıralın.

Ali GUNDOĞDU

FRANSIZ DİLİNİN, KANUNLARININ VE FRANSADAKİ ÇALIŞMA ŞARTLARININ BİZE ÖĞRETİLMEMESİ HERGÜN BİRAZ DAHA ALEYHİMİZE OLMAKTADIR. SON OLARAK, TÜRKİYE'YE İZİNE GİTMEK İSTEYEN ARKADAŞLAR PATRONDAN KAĞIT ALMAK GEREKTİĞİNİ BİLMEDİKLERİNDEN SADECE SÖZLE BİLDİREREK İZİNE GİTMEKTE, GELDİKLERİNDE İSE PATRON TARAFINDAN İŞTEN ÇIKARILMAKTADIRLAR. BİLHASSA İNŞAATTA PATRONLAR KIŞ MEVSİMİNDE İŞTEN ÇIKARMAK İSTEDİKLERİ İŞÇİLERİ BU USULLE İŞSİZ BIRAKMAKTADIRLAR. İŞÇİNİN ÇALIŞMA KARTI ALAMAMASI UMURLARINDA OLMAMAKTADIR. PATRONA KARŞI ZAYIF KALMAMAK İÇİN BUTÜN HAKLARIMIZI VE LAZIMGELEN İŞLEMLERİ SORALIM- ÖĞRENELİM, BİRLİĞİMİZİN BU KONUDAKİ ÇALIŞMALARINA KATILALIM.

İŞÇİNİN GÖRDÜĞÜ GERÇEK

Şu içerisinde bulunduğumuz yabancı işçiler kadrosunda şunu öğrenmiş bulunuyoruz ki yabancı işçiler arasında bize en aşağı bir işçi olarak bakmaktadırlar. Bundan daha enteresan başka bir durum var. Türkiyeden bizi buraya göndermek için çeşitli imtihanlara tabi tutuyorlar ve imtihanı kazandıktan sonrada dayısı olmayana üçüncü kalite işçi olarak yazıyorlar. Ana senbol olarak da esas sanatını da koyuyorlar.

İstanbul Lalelide Fransa için işçi tenin eden İş ve İşçi Bulma Kurumunda benim Fransaya gelmek için mukavele işlenlerin şöyle geçmiştir. Benin Sanat Okulu mezunu olmama ve imtihanları da iyice kazanmana rağmen konturatına her işte çalışabilecek bir yardımcı ameledir diye yazdılar. Biz 27 kişi idik ve hemen itiraz ettik. Aranızda bir arkadaş dışarıda çalışan işçilerin problemlerini iyi biliyordu. Aldığımız cevap şu oldu. Kabul etmiyorsanız gitmeyin.

O halde bize bizim vatandaşınız diye kabul ettiğiniz bu şekil hareket ederse elbette ki yabancılar daha aşağı bir bakışla hareket edeceklerdir. Şimdi gelelim işin nedenine arkadaşlar. Şunu biliyoruz ki bizim Türk işçilerine çocuk parası ödeniyorlar. Fransada ölen bir türk arkadaşın sadece öldüğü duyuluyor ve biraz da ah vahlar duyuyoruz hepsi bu kadar. Arkadaşın öldüğünü sadece biz işçiler duyuyoruz başka kinse duymuyor. Biz de işçi olduğumuz için bizlen ilgili oluyor ve haberini alıyoruz. Acaba bizi buraya gönderenlerin bu durumda neden haberleri oluyor? İşte buradan anlıyoruz ki bizim sadece çalışacağınız hesap edilmiştir.

Nasıl yaşayacağınız ve öleceğiniz ve öldükten sonraki problemleriniz düşünülmemiştir. Bunun arkasında yatan gerçek nedir? Şöyle yaşadığınız hayatın tününe birden bir göz atacak olursak işçi sınıfının bir gücü yoksa doğduğu günden öldüğü ana kadar tek bir düşüncesi vardır, o da yahu şimdiye kadar doğru/^{dürüst} bir iş bulamadın. Bu söz çok yanlıştır. Ama her zamanda söylüyoruz işte. Bu sözün yanlış olduğunu şu gerçek meydana çıkartıyor. Bütün iş yerleri büyük bir kazanca sahiptir. Örneği bir iş sahibi her sene 30 40 daire bina yapabilir. Denek ki iş kötü bir iş değil. O halde neden biz hep söyleriz ki yahu biz neden doğru dürüst bir iş bulamadık. Bir işçi yüz sene yaşasa her gün de bir iş değişse hergün aynı şeyi söyler. O halde yüz senelik önre fayda getirneyen kelineyi değiştirmek lazım. Her iş yerinde büyük bir kazanç vardır. Yahu biz neden doğru dürüst bir iş bulamadık sözü yerine şöyle deneliyiz. Yahu bu patron bizim hakkınızı neden verniyor? Bu kelineyi kullandığınız zaman kendinizde olan eksiklerinizi göreceğiz ve eksiklerinizi gördüğümüz sırada şu benin haklarını doğru dürüst alanadın neden hakkını alanadın kelinesi şu noksanlarınızı hatırlatıyor:

- Birleşerek gücünüzü arttırmadık
- Kendi isteğinizle seçtiğiniz bir hakkınızı arayacak bir temsilciniz yok.

Şu çok büyük iki noksanınızın bize getirdiği zararlara bir göz atacak olursak:

- Patron seni kolundan tutar tutmaz dışarıya atar işinden. Hakkını aramazsın.
- İsteddiği ücreti verir
- İsteddiği kadar çalıştırır

- İsteddiği zaman zor işlerde ve istediği zamanda kolay işlerde çalıştırır.
- Eğer bizim nazisi olan bir Birliğiniz olsaydı ve bizim kendi elinizle seçtiğiniz bir temsilciniz olsaydı, onlar bizi yabancı ülkelere sadece kendi şartları altında gönderemezlerdi. Bizim de yabancı ülkelerde çalışmanız için bazı şartlarınız olurdu.

İşte birlik yapmanın bize böyle büyük zararları vardır. Bizi yabancı ülkelerde çalıştırmak üzere yurt dışına çıkartırlarken elinize verdikleri mukabelede bizim kendi isteğinizle yazılan hiç bir satır yazı yoktur. Yapılan mukavele yabancı patronlarla bizim yerli patronların arasında yapılmış ve karara bağlanmıştır. Yapılan karar üzerine bir örnek verelim. 1969 senesinde Fransız hükümeti Türkiyeden 20 000 işçi istedi ve kendi şartlarını koydu: Bir: sıhhatı yerinde olacak İki: Boyu kısa olmayacak yani 1.50 den noksan Üç: Zayıf olmayacak yani 50 kilodan daha düşük olmayacak. Dört: İşçi haklarının ne olduğunu bilmiyecek.

Bu teklif karşısında bizim tüccarların verdiği cevap şu olmuştur. Size biz 20 000 işçi verelim hemen. Sonra biz de şartlarınızı koyarız. Ve biz de buraya sadece Fransız hükümetinin istediği şartlar altında çalışmaya gönderildik. Kıymetli işçi kardeşlerin. Bu gördüğümüz aksaklıklar tek başına bir kişi için çok zor bir problemdir. Ama işçi deyince dünyanın beşte dördü akla gelir. Yani işçinin altından çıkanayacağı hiç bir problem yoktur. Birleştiği takdirde. Bizi böyle tek tek görüp de bizi avlanaya çıkan zalim avcılara karşı hepinizi birleşmeye çağırırım.

Y U R D U M U Z D A N H A B E R L E R

EREĞLİ DEMİR VE ÇELİK FABRİKALARINDA , DİSK üyesi Maden-İş Sendikasının 75 gün sürdüğü grevi Bakanlar Kurulu bir aylık süre için erteledi. Sendika grev günlerinin ücretlerinin ödenmesi için işverene baskı yaptı. Arabulucu tayin edilen Başbakan yardımcısı Kenal Satır, erteleneden yana çıktı. Maden-İş Sendikasının işverenden istekleri şunlardır:

- 1- Saat ücretlerine birinci yıl için 2, ikinci yıl için 2 lira ücret zammı,
- 2- Bütün işçilere 72 günlük işletme tazminatı,
- 3- Bütün işçilere 30 günlük ~~kadem~~ tazminatı,
- 4- Beş yıllık işçiye bin, on yıllık işçiye iki bin lira teşvik primi,
- 5- Gece vardiyası yapanlara 50 lira zam,
- 6- Bin lira evlenme yardımı,
- 7- Fabrikaya geçici işçi alınmaması,

Yılda 300 milyon lira kârı olan bir işletmeye bu istekler fazla değildir. Ana hükümetin ve işverenin tuttuğu yol, grevden doğan zararın 700 milyon liraya ulaşmasına kadar ilgilenmeyip sonra da grevi ertelenek olmuştur. Sendikaya görüşmeler sırasında bu isteklerin ağır istekler olmadığını söyleyen ilgililer, demek ki sadece işçinin isteğini kabul etmiş olmak için reddetmiş, bu kadar zarara yol açmışlardır.

Maden-İş Sendikası hükümetin kararına karşı Danıştaya dava açmıştır.

TRABZON Teknik Ziraat Bölge Müdürlüğünün açıklanmasına göre, Trabzon ilinde yaşayam 90 bin çiftçi aileden 10 bin aile topraksız, 54 bini ise 1 dekarla 20 dekar arasında toprağa sahiptir.

Ekin ayında Türkiyenizde işçi sınıfının sendika haklarına yeni bir hallet getirildi: Yargıtayın aldığı bir karara göre işyerinde işyeri sözleşmesi yapılmışsa, işkolunda yapılacak bir toplu sözleşmeye o işyeri işçileri dahil olanayacak ve grev yapanayacaklardır. Yargıtayın bu kararı işçilerin aleyhine şu sonuçları doğurabilecektir:

- 1- Patron işyerinde bir sendika kurdurup işyeri sözleşmesi yaparsa, işçiler işkolunun toplu sözleşmesinden faydalanamayacak, greve katılamayacaklardır,
- 2- Her işyerinde işyeri sözleşmesi yapıldığı takdirde toplu sözleşmelerin hüknü kalmayacaktır,
- 3- Genel greve inkâm kalmayacaktır.

Avukatlar Yargıtayın bu kararının İş Kanununa aykırı olduğunu açıklanmışlardır. Çünkü İş Kanunu hem işyeri hem de toplu sözleşmenin birarada var olmasına ve ikisi için de grev yapılmasına izin vermektedir.

Hükümetin kararıyla margarin fiyatları arttırıldı. Margarin üreten şirketler fiyatlar arttırılmazsa üretimi durdururuz diye tehditte bulunmuşlardı. Hükümet işverenlerin tehdidine hemen boyun eğmekte, işçilere gelince em haklı isteklere dahi baskıyla cevap vermekte.

8 Kasında İstanbulda, yabancı ülkelere işçi gönderen ülkelerle yabancı işçi çalıştıran ülkelerin sendikacıları toplandı. DİSK'in toplantıya katılması önlendi. Türk-İş Başkanı Seyfi Denirsoy ise yuvarlak sözlerle işçilerin durumlarının parlak olmadığını mecburen söylediye de, bu konuya dişe dokunur bir çözüm yolu teklif etmedi.

A V R U P A D A K İ T Ü R K İ Y E L İ İ Ş Ç İ L E R

KÖLN'DEKİ FORD FABRİKASINDA eylül ayında 13 000 i Türkiyeli 32 000 işçinin katıldığı bir grev oldu. Grevin sebebi, Türk Hava Yolları uçaklarının gecikmesinden dolayı izinden vaktinde döneneyen 300 işçiyi patronun çıkarmaya kalkışmasıydı. 13 000 Türkiyeli işçinin derdine ortak olmak yerine, Çalışma Bakanı Ali Naili Erden, "aşırı solun kışkırtması" gibi beyanatlarda bulundu. Grevin öncülerinden Baha Targüm ü ekin ayı sonunda Almanyadan dışarı atmak istediler. Bütün işçiden yana kuruluşlar ve kişiler bu kararı protesto ettiler.

İNGİLTERE'DE WIMPY RESTORANININ altmış şubesinin işçileri eylül sonunda toplu halde yedi gün grev yaptılar. Patronun işçileri bölücü, sendikayı tanımayan tutumuna karşı birlik halinde direndiler. Şimdiye kadar çalışma saatlerini, ücretleri keyfine göre düzenleyen patrone karşı işçiler, iştem çıkarılırız korkusuyla tek başlarına karşı duranıyorlardı. Ana patronun son olarak bir işçiye "al ceketini git" denesi üzerine buralarına gelen işçiler direniş sonunda sendikalaşma haklarını, fazla mesai ücretlerini, yılda üç haftası ücretli iki ay tatil haklarını kabil ettirdiler.

ALMANYA'nın Stuttgart çevresinde greve giden 57 000 maden işçisi arasında Türkiyeli işçiler, İspanyol, Yunanlı ve Alman işçilerle dayanışma içinde, pahalılığa karşı ücret zammı için grevi başarıyla sürdürdüler.

6 ARALIKTA FRANSADA HAYAT PAHALILIĞINA KARŞI GENEL
GREV VARDIR. ETRAFIMIZDA DUYURALIM.